

POSTANOWIENIE

Dnia 8 lutego 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Świecki

w sprawie **B. B.**

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 8 lutego 2024 r.,

zażaleń B. B. i jego obrońcy na zarządzenie Zastępcy Przewodniczącego Wydziału Sądu Okręgowego w Słupsku

z dnia 9 listopada 2023 r., sygn. akt VI Ka 158/22,

o odmowie przyjęcia kasacji od wyroku Sądu Okręgowego w Słupsku

z dnia 7 marca 2023 r., sygn. akt VI Ka 158/22,

postanowił:

utrzymać w mocy zaskarżone zarządzenie

[J.J.]

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Słupsku wyrokiem z dnia 7 marca 2023 r., sygn. akt VI Ka 158/22, utrzymał w mocy wyrok Sądu Rejonowego w Chojnicach z dnia 2 lutego 2022 r., sygn. akt II K 424/19, którym umorzono wobec B. B. postępowanie karne o zarzucane mu przestępstwo skarbowe z art. 76 § 2 k.k.s. w zb. z art. 62 § 2 k.k.s. w zb. z art. 61 § 1 k.k.s. w zw. z art. 7 § 1 k.k.s. w zw. z art. 6 § 2 k.k.s. oraz uznano tego oskarżonego za winnego popełnienia występku z art. 286 § 1 k.k. w zb. z art. 271 § 1 i 3 k.k. w zb. z art. 273 k.k. w zw. z art. 12 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. z wymierzeniem mu za to kary 10 miesięcy pozbawienia wolności, której wykonanie warunkowo zawieszono na okres 2 lat próby, i kary grzywny w wymiarze 150 stawek dziennych po 30 zł każda.

Zaskarżonym zarządzeniem Zastępcy Przewodniczącego Wydziału Sądu Okręgowego w Słupsku odmówił przyjęcia kasacji obrońcy od wyroku Sądu Okręgowego w Słupsku z dnia 7 marca 2023 r., sygn. akt VI Ka 158/22.

Powyższe zarządzenie zostało zaskarżone przez B. B. i jego obrońcę.

Obrońca zaskarżył przedmiotowe zarządzenie w całości. Zarzucił mu:

1. obrazę przepisów postępowania, mającą wpływ na treść zarządzenia, tj. art. 530 § 2 k.p.k. poprzez wydanie zarządzenia o odmowie przyjęcia kasacji, gdzie taka decyzja była w tym wypadku niedopuszczalna, ponieważ wywiedziona kasacja była kompletna, spełniała wszelkie wymogi formalne, a ocena zasadności podniesionych w niej zarzutów podlega już ocenie merytorycznej, a nie formalnej, gdzie ta pierwsza należy tylko i wyłącznie do kompetencji Sądu Najwyższego,
2. obrazę przepisów postępowania, mającą wpływ na treść zarządzenia, tj. art. 530 § 2 k.p.k. poprzez wydanie zarządzenia przez Zastępcę Przewodniczącego Wydziału Sądu Okręgowego w Słupsku, gdzie rzeczoną decyzją mógł podjąć tylko i wyłącznie Prezes Sądu, co wynika z literalnej treści przepisu, względnie upoważniony przez niego sędzia, gdzie w tym zarządzeniu nie wskazano, aby Zastępca Przewodniczącego działał na podstawie takowego upoważnienia.

W konkluzji skarżący wniósł o uchylenie zarządzenia o odmowie przyjęcia kasacji i przekazanie jej do rozpoznania do Sądu Najwyższego.

Z kolei B. B. nie sformułował w swoim zażaleniu zarzutów. Zakwestionował jednak stanowisko o odmowie przyjęcia kasacji, co uniemożliwia skontrolowanie nietrafnych w jego ocenie orzeczeń Sądów zapadłych w jego sprawie.

Sąd Najwyższy stwierdził, co następuje.

Obydwa zażalenia nie są zasadne i dlatego nie zasługiwały na uwzględnienie. W pierwszej kolejności Sąd Najwyższy odniesie się do zarzutów zażalenia obrońcy.

Po myśli art. 523 § 2 k.p.k. kasację na korzyść można wnieść jedynie w razie skazania oskarżonego za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe na karę pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia jej wykonania. Ograniczenie to nie obejmuje kasacji strony wywiedzionej z powodu bezwzględnych przyczyn odwoławczych (art. 523 § 4 pkt 1 k.p.k.). W realiach sprawy dopuszczalne więc było jedynie wniesienie kasacji z powodu uchybień wymienionych w art. 439 § 1 k.p.k. Zwrócić trzeba uwagę, że inne zarzuty kasacji, tj. nietyczące bezwzględnej

przyczyny odwoławczej, również nie podlegały rozpoznaniu, skoro stosownie do powołanego art. 523 § 4 pkt 1 k.p.k. ograniczenia przewidziane w § 2 nie dotyczą kasacji wniesionej jedynie z powodu uchybień wymienionych w art. 439 k.p.k. Zatem przepis ten powoduje, że nie podlega rozpoznaniu zarzut inny aniżeli dotyczący zaistnienia bezwzględnych przyczyn odwoławczych, choćby nawet został sformułowany obok zarzutu powołującego się na wystąpienie naruszenia z art. 439 § 1 k.p.k. Taki pogląd prawny utrwalony jest już w orzecznictwie Sądu Najwyższego.

Nie może budzić wątpliwości, że samo zaznaczenie w kasacji, iż miało miejsce uchybienie z art. 439 § 1 k.p.k., nie stanowi jeszcze wystarczającej przesłanki do merytorycznego jej rozpoznania. Od dawna w judykaturze Sądu Najwyższego przyjmuje się zasadnie, że jedynie formalne powołanie się na uchybienie przewidziane w art. 439 § 1 k.p.k., bądź całkowicie bezpodstawne nazwanie takim uchybieniem sytuacji, która bez wątpienia nie stanowi naruszenia prawa wymienionego w tym przepisie, nie czyni dopuszczalną kasacji podlegającej ograniczeniom określonym w art. 523 § 2 k.p.k. (zob. np. postanowienia SN: z dnia 31 stycznia 2001 r., V KZ 1/01; z dnia 13 czerwca 2006 r., III KK 201/06, czy z dnia 30 grudnia 2011 r., IV KK 403/11).

Ten kierunek wykładni słusznie zastosowano w zaskarżonym zarządzeniu. Autor kasacji powołał się bowiem na zaistnienie bezwzględnej przyczyny odwoławczej opisanej w art. 439 § 1 pkt 6 k.p.k. wskazując, że zaskarżony przez tę skargę wyrok nie został podpisany przez wszystkich członków składu orzekającego. Jednakże już pobieżne zapoznanie się z tym orzeczeniem w niewątpliwy sposób wskazuje, że widnieją pod nim podpisy wszystkich trzech członków składu orzekającego. Sformułowanie przedmiotowego zarzutu wymagało od obrońcy uprzedniego ustalenia, ile podpisów złożono na przedmiotowym orzeczeniu. Tym samym obrońca miał świadomość, że na orzeczeniu tym znajdują się podpisy wszystkich członków składu orzekającego. Prowadzi to do wniosku, że w rozpatrywanej sprawie obrońca podjął próbę obejścia ustawowego ograniczenia z art. 523 § 2 k.p.k. Chodzi tu o całkowicie instrumentalne powołanie się w kasacji na bezwzględną przyczynę odwoławczą, aby doprowadzić do jej skutecznego wniesienia. Takie zaś postąpienie w żadnym razie nie może wywołać założonego

przez obrońcę efektu. Tym bardziej, że w rozpatrywanym zażaleniu skarżący nie kwestionuje tego, że wymagane podpisy zostały złożone. Podważa natomiast samą możliwość badania tego na etapie przyjęcia kasacji. Rzecz w tym, że nastąpiło to w związku z kontrolą dopuszczalności kasacji. Zaaprobowanie zaś stanowiska obrońcy oznaczałoby w istocie dopuszczenie w każdej tego typu sprawie możliwości w pełni świadomego i celowego powoływania się przez autora kasacji na wystąpienie bezwzględnej przyczyny odwoławczej z art. 439 § 1 pkt 6 k.p.k. po to tylko, aby spowodować przyjęcie kasacji, w sytuacji, gdy obrońca ma pełną świadomość złożenia wymaganej liczby podpisów członków składu orzekającego pod zaskarżonym przez tą skargę wyrokiem. W konsekwencji zarzut pierwszy zażalenia obrońcy nie był zasadny.

Podobnie ocenić należy drugi zarzut. Obrońca odwołuje się w nim do literalnej treści art. 530 § 2 k.p.k. i wywodzi, że wynika z niej, że zaskarżone zarządzenie mógł wydać wyłącznie prezes sądu, względnie upoważniony przez niego sędzia, choć przecież z literalnego brzmienia wskazanego przepisu wprost wynika jedynie kompetencja dla prezesa sądu. Jednak z art. 93 § 2 k.p.k., co już pomija obrońca, wynika, że w kwestiach niewymagających postanowienia prezes sądu, przewodniczący wydziału, przewodniczący składu orzekającego albo upoważniony sędzia wydają zarządzenia. Z tego przepisu w oczywisty sposób wynika zatem, że w kwestiach, w których kompetencja do wydania zarządzenia przysługuje prezesowi sądu, uprawnionym do wydania zarządzenia jest również przewodniczący wydziału, a tym samym i jego zastępca. Również w orzecznictwie podnoszono już, że wskazane w art. 93 § 2 k.p.k. podmioty mogą zastępować się przy wydawaniu zarządzeń, zatem uprawnienia prezesa sądu w tym zakresie mogą realizować także przewodniczący wydziału i upoważniony sędzia. Tam zatem, gdzie Kodeks upoważnia prezesa sądu do wydawania zarządzenia, np. o odmowie przyjęcia środka zaskarżenia, decyzję tę mogą wydać również wskazane podmioty (zob. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 23 marca 2006 r., II KZ 2/06). Co odnieść należy do zastępcy przewodniczącego wydziału. Z żadnego przepisu Kodeksu postępowania karnego, w tym z art. 530 § 2 k.p.k., nie wynika przy tym, aby w wydanym zarządzeniu należało wskazać, że zastępca przewodniczącego działa z upoważnienia prezesa sądu, co przyjmuje w omawianym zarzucie

zażalenia obrońca. W efekcie omawiany zarzut nie jest zasadny.

Odnosząc się zaś do zażalenia B.B. stwierdzić trzeba, że i ono nie mogło zostać uwzględnione. Nie może bowiem dla uwzględnienia środka odwoławczego okazać się wystarczające wyrażenie w nim jedynie niezadowolenia z kierunku podjętej decyzji procesowej. Zażalenie na odmowę przyjęcia kasacji nie służy ponadto kwestionowaniu trafności wyroku Sądu I i II instancji.

Z tych wszystkich względów przedmiotowa kasacja nie mogła podlegać rozpoznaniu, jako że oparto ją na formułowaniu, tylko dla pozoru, tezy o wystąpieniu uchybienia z art. 439 § 1 pkt 6 k.p.k., co trafnie przyjęto w zaskarżonym zarządzeniu.

Z tych wszystkich względów orzeczono, jak na wstępie.

[J.J.]

[ał]